

روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان

نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌میسری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷ • تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸ • توزیع: شرکت پیام‌رسان سبز • تلفن: ۶۶۲۸۷۳۴۴ • چاپ: صمیم

شترق

سه‌شنبه ۲۶ فروردین ۱۴۰۴ • ۱۶ شوال ۱۴۴۶ • ۱۵ آوریل ۲۰۲۵ • سال بیست‌ویکم • شماره ۵۰۸۵ • ۱۲ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۲:۰۴ • اذان مغرب ۱۸:۵۶ • اذان صبح فردا ۴:۰۲ • طلوع آفتاب ۵:۳۰

www.sharghdaily.com

aparat:tasvirshargh

Telegram:SharghDaily

youtube:sharghdaily

twitter:sharghdaily

instagram:sharghdaily1

کتابخانه و مراکز سیار کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در شهر رشت و روستاهای اطراف، کار خدمت‌رسانی فرهنگی به کودکان و نوجوانان مناطق تحت پوشش خود را آغاز کردند. این کتابخانه سیار به منظور گسترش عدالت اجتماعی و با هدف افزایش گستره فعالیت‌های کانون، راه‌اندازی شده است. عکس: الهه فلاح، باشگاه خبرنگاران جوان

ماریو بارگاس یوسا، آخرین غول ادبی درگذشت

وداع با یوسا

ادبیات می‌گوید جامعه‌ای که در آن ادبیات «مفسده‌های شرم‌آور» تلقی شود و به گوشه‌وکنار زندگی اجتماعی و خصوصی تبعید شود، جامعه‌ای است که آزادی خود را به خطر انداخته، یوسا ادبیات را آفریننده ذهنی انتقادی می‌دانست که در تحولات تاریخی نقشی اساسی دارد. ادبیات خوب از دید او، ادبیاتی «سراسر رادیکال» است که «پرسش‌هایی اساسی درباره جهان زیستگاه ما پیش می‌کشد». با این اوصاف، ادبیات دیگر به فاتحان زندگی تعلق نخواهد داشت، بلکه خوراک «جان‌های ناخرسند و عاصی» خواهد بود؛ صدای رسای «ناسازگاران» و پناهگاه همه آنان که از آنچه دارند، ناراضی‌اند. از دید یوسا، ادبیات خوب و اصیل، همواره «ویرانگر، تقسیم‌ناپذیر و عصیانگر» خواهد بود و هستی را به چالش خواهد کشید. یوسا به‌روایت خودش، در ۱۲سالگی سیاست را کشف می‌کند؛ در اکتبر ۱۹۴۸، زمانی که خوسه، رئیس‌جمهور پرو، با کودتای نظامیان خلع می‌شود. کشف زود هنگام سیاست، موجب شد تمام آثار یوسا در هر دوره فکری‌اش با سیاست آمیخته شود. او بعدها در آثارش تصویری تحقیرآمیز از نظامی‌گری در پرو ترسیم می‌کند که تا حد بسیاری پیشگویانه است و سراسر آمریکای لاتین و خاورمیانه و حتی ایران (کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲) را درمی‌نورد. رمان مطرح یوسا، «گفت‌وگو در کاتدرال» (۱۹۶۹)، روایت سال‌های پس از کودتا و دیکتاتوری ژنرال اودیاست، یوسا نوشتن را از نوجوانی آغاز کرد و ۱۵ سال بیشتر نداشت که به عنوان خبرنگار یاره‌وقت برای روزنامه «لاکرونیکا» می‌نوشت و

البته مقاله‌نویسی برای مطبوعات را تقریباً تا اواخر عمرش ادامه داد و هر دو هفته یک بار مقاله‌ای در روزنامه «ال پائیس» منتشر می‌کرد. کاوه میرعباسی، مترجم برخی آثار یوسا به فارسی، می‌گوید یوسا در ۲۷سالگی «شهر و سگ‌ها»، که در ایران با عنوان «عصر قهرمان» و «سال‌های سگی» منتشر شده، مورد استقبال زیادی قرار گرفت و بعد از آن تقریباً تمام جوایز معتبر ادبیات آمریکای لاتین را به دست آورد و در نهایت هم در سطح جهانی جایزه نوبل را گرفت. فارغ از این، بارگاس یوسا جزو نادر نویسندگان غیرفرانسوی‌زبانی است که به عضویت

آکادمی فرانسه پذیرفته شد و لقب اشرافی از پادشاه اسپانیا و جایزه شوالیه را هم از فرانسه گرفت.

از دیگر رمان‌های شاخص یوسا می‌توان به «گفت‌وگو در کاتدرال»، «ژیای سلسلت»، «جنگ آل‌خرلمان» و «سور بز» اشاره کرد. یوسا بخت‌یار بود که مترجمان مطرحی همچون عبدالله کوثری آثار او را به‌طرزی درخور به فارسی برگردانند و شاید کیفیت برخی از ترجمه‌های آثار یوسا بود که او را به نویسنده‌های محبوب و مطرح در ایران بدل کرد. یوسا معتقد بود ادبیات علاوه بر آنکه نیاز ما را به تداوم‌بخشیدن به زبان و فرهنگ برآورده می‌کند، کارکردی بس مهم‌تر در پیشرفت انسان دارد؛ اینکه در اغلب موارد به یاد آآوری می‌کند «این دنیا، دنیای بدی است و آنان که خلاف این را وانمود می‌کنند، یعنی قدرتمندان و بختیاران، به ما دروغ می‌گویند، و نیز به یاد ما می‌آورد که دنیا را می‌توان بهبود بخشید و آن را به دنیایی که تخیل ما و زبان ما می‌تواند بسازد، شبیه‌تر کرد. جامعه آزاد و دموکراتیک باید شهروندانی مسئول و اهل نقد داشته باشد، شهروندانی که می‌دانند ما نیاز به آن داریم که پیوسته جهانی را که در آیم به سنجش درآوریم و هر چند این وظیفه روز‌به‌روز دشوارتر می‌شود، بکوشیم تا این جهان هر چه بیشتر شبیه به دنیایی شود که دوست داریم در آن زندگی کنیم». یوسا بی‌شک آخرین نویسنده از نسل غول‌های ادبی جهان بود که اینک دیگر نیستند اما نگاه انتقادی آنان به جهان، سیاست و باورشان به ادبیات، میراثی است که در اعصار متمادی ماندگار خواهد بود.

خارجی خوانی

چند فیلم دیگر جشنواره کن اعلام شد

بخش هفته منتقدان کن فهرست فیلم‌های حاضر در این دوره را اعلام کرد. تعداد زیادی از فیلم‌های این دوره، فیلم‌های فرانسوی و بلژیکی هستند. این بخش با نمایش درام اجتماعی بریتیش «منفعت آدم» ساخته لورا واندر افتتاح خواهد شد. «منفعت آدم» ادامه‌دهنده مسیر هنری واندر پس از فیلم «زمین بازی» است که در سال ۲۰۲۱ برنده جایزه بخش نوعی نگاه جشنواره کن شد. این فیلم در بخش اطفال یک بیمارستان می‌گذرد و داستان مادر پریشان، پسرش و پرستاری را که از آنها مراقبت می‌کند، روایت می‌کند. در این فیلم دو ستاره سینمای فرانسه، لئا دروگر و آتاماریا وارنولومی، به ایفای نقش پرداخته‌اند. فیلم‌های بخش هفته منتقدان کن از سوی آوا کاهن، مدیر هنری و کمیته انتخاب این بخش گردآوری شده و شامل ۱۱ فیلم بلند است که شش مورد از آنها از سوی کارگردان زن ساخته شده‌اند. حدود هزار فیلم از ۱۰۲کشور برای حضور در هفته منتقدان امسال ارسال شده بود. این بخش به اولین و دومین فیلم‌های سینمایی اختصاص دارد و هم‌زمان با جشنواره فیلم کن برگزار می‌شود. از جمله فیلم‌های مورد انتظار این بخش می‌توان به «دختر چپ‌دست» اشاره کرد که اولین فیلم بلند تای چیانگ تسو، کارگردان تایوانی است و فیلم‌نامه آن را به همراه شان بیکر نوشته است. فیلم جاده‌طلبانه دیگر آسیایی حاضر در هفته منتقدان، «شیخ مفید»، اولین فیلم بلند رانچاپوم بونونچاکوک، کارگردان تایلندی است. کاهن این فیلم را داستانی اغراق‌آمیز توصیف کرد که در آن ارواح

۹۰۴۳ فرزند ایتیمی

معاون انجمن ایتیم ایران در نشست ضمن اشاره به اینکه این انجمن ۹ هزارو ۴۳ عضو ثبت‌شده دارد، گفت: آمار واقعی مبتلایان حدود پنج برابر این تعداد است. او با بیان اینکه بیش از ۲۵۰ خانواده در کشور وجود دارند که دو یا سه فرزند مبتلا به ایتیم دارند، ادامه داد: در بسیاری از کشورها، هزینه‌های درمان ایتیم بر عهده دولت است. توکل‌ی با بیان اینکه ۱۹۷ خانواده عضو انجمن، مادران سرپرست خانوار هستند، به هزینه‌های سنگین درمان اشاره کرد و افزود: سه هزارو ۲۰۰ نفر از اعضای انجمن از پوشک بزرگسال استفاده می‌کنند. همچنین وزیت روان‌پزشک فوق‌تخصص ۸۹۰ هزار تومان است. علاوه بر این ۲۵ درصد از مبتلایان به داروهای ضدتشنج نیاز دارند و هزینه هر جلسه کاردرمانی و گفتادرمانی به طور متوسط ۵۰۰ هزار تومان است.

یک میلیون و ۱۵۰ هزار کودک

بنا بر اعلام مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، در زمستان سال ۱۴۰۳ حدود ۸۵۰ هزار کودک زیر پنج سال طی دو مرحله واکسینه شدند و در بهار ۱۴۰۴ نیز این عملیات در مناطق نیمه‌شمالی کشور در حال انجام است. مرحله اول از ۲۳ تا ۲۵ فروردین و مرحله دوم از ۲۷ تا ۲۹ خرداد انجام و پیش‌بینی می‌شود و حدود ۳۰۰ هزار کودک زیر پنج سال در مناطق پرخطر علیه ویروس فلج اطفال واکسینه شوند. افزایش تردد به داخل کشور به دنبال تحولات سیاسی کشورهای همسایه که بومی فلج اطفال هستند، افزایش چندین برابری موارد ابتلا به فلج اطفال در سال ۲۰۲۴ و مقایسه با سال ۲۰۲۳ و همچنین پوشش‌ش یابین واکسیناسیون جاری و تکمیلی در برخی مناطق این کشورها، نشان‌دهنده خطر بالای ورود ویروس به کشور است.

اتفاق خوانی

پیشنهاد دستمزد یک میلیاردی

برای فیلم‌نامه نویس

هیئت‌مدیره انجمن صنفی فیلم‌نامه‌نویسان سینمای ایران در بیانیه‌ای به مشکلات فیلم‌نامه‌نویسان اشاره کردند و در آرزویی که چندان امید به برآورده‌شدنش ندارند، میزان حداقل دستمزد نگارش فیلم‌نامه را برای یک فیلم سینمایی یک میلیارد اعلام کردند.

در این بیانیه آمده است: هیئت‌مدیره انجمن فیلم‌نامه‌نویسان سینمای ایران، بنا به وظیفه صنفی، نرخ پایه (مبنای شروع مذاکره) دستمزد فیلم‌نامه در سال ۱۴۰۴ را اعلام می‌کند. دلیل تفاوت چشمگیر ارقام امسال با ارقام سال پیش، همان تفاوتی است که آرامش و امنیت مالی را از همه سلب کرده است. افزایش هزینه‌های تولید فیلم غریبالنکار است. طبق عرف کاری و استانداردهای بین‌المللی، فیلم‌نامه یک اثر سینمایی حدود پنج الی ۱۰ درصد از کل بودجه تولید فیلم محاسبه می‌شود، اما ما ترجیح دادیم به واقعیت‌ها استناد کنیم. انتظار داریم فیلم‌نامه‌نویسان حرفه‌ای بسیار بیشتر از این مبالغ را دریافت نمایند. انتظار داریم ساختارهای نادرستی که بدیهی تلقی می‌شود کنار گذاشته شود، به‌خصوص در مواردی که یک فیلم‌نامه بیشتر از یک نویسنده دارد.

عرف صنوف محترم تهیه‌کننده، چه دولتی و چه خصوصی، بر این است که دستمزد نویسنده تقسیم بر تعداد نویسنده‌ها شود، اما عقلانی است که به تعداد نویسنده‌ها دستمزد هم بیشتر شود، چون تجربه، توان، استعداد و ذوق هر نویسنده همکاری قیمتی معادل همکاری‌اش دارد. تهیه‌کننده عملاً از ظرفیت هنری دو نفر استفاده می‌کند و لازم است هر نویسنده دستمزد مجزاً و کامل نگارش فیلم‌نامه را دریافت کند. این مدل رفتاری غلط آن چنان دور از بدیهیات عقلی است که رسم‌شدنش و اجراشدنش در تمام دهه‌های گذشته به جادو شباهت دارد! زمانی که شما قصد انجام کاری را دارید با اضافه‌کردن تعداد کسانی که کار می‌کنند، دستمزد آن کار به تعداد نفرات تقسیم نمی‌شود، بلکه به عدد افراد بیشتر تکثیر و اضافه می‌شود. این رفتاری اقتصادی است، چون شما در حال صرفه‌جویی در زمان هستید. اینکه چطور توانستند همکاران ما در زمان قدیم قانع کنند که دستمزدشان را با هم تقسیم کنند و خودشان بیشتر نپردازند، همان جادو و شعبده‌ای است که ما امیدواریم از امسال به بعد این ستم و حق‌کشی پنهان از بنیادهای روابط فیلم‌نامه‌نویس و تهیه‌کننده یا سفارش‌دهنده حذف گردد. دستمزد پایه‌ای که هیئت‌مدیره انجمن اعلام می‌کند، به‌ازای هر نویسنده است و قرار نیست این مبلغ تقسیم شود. در تمام جشنواره‌های داخلی و خارجی، وقتی اثری دو نویسنده داشته باشد، دو تندیس و دو جایزه داده می‌شود. چرا در قراردادهای نگارش فیلم‌نامه این اتفاق نادیده گرفته می‌شود؟

همچنین مثل بیانیه‌های سال‌های قبل به همکاران توصیه می‌شود در تنظیم و عقد قرارداد از حقوق معنوی خود کوتاه نیایند. در صورت بروز اختلاف فقط قرارداد اصولی و آینده‌نگرانه کارگشا می‌تواند باشد. هیئت‌مدیره آمادگی دارد در صورت نیاز مشاوره حقوقی در اختیار اعضا قرار دهد.

در بخشی از این بیانیه ارقام مصوب پایه‌دستمزد نگارش فیلم‌نامه در سال ۱۴۰۴ بدین شرح اعلام شده است:

● دستمزد نگارش فیلم‌نامه سینمایی: یک میلیارد تومان (بر مبنای بودجه تولید ۲۰میلیاردی یک فیلم سینمایی) ● دستمزد نگارش فیلم تلویزیونی (تله فیلم): ۵۰۰ میلیون تومان ● دستمزد نگارش هر قسمت سریال تلویزیونی: ۳۰۰ میلیون تومان ● دستمزد نگارش هر قسمت سریال نمایش خانگی: ۵۰۰ میلیون تومان (بر مبنای بودجه تولید پنج میلیارد به‌ازای هر قسمت) ● طرح آماده برای تولید فیلم‌نامه سینمایی: معادل ۳۰ درصد قیمت فیلم‌نامه کامل ● دستمزد طرح سریال: معادل دستمزد نگارش یک قسمت از سریال ● دستمزد بازنویسی فیلم‌نامه توسط همکاری دیگر: معادل دستمزد کامل نویسنده که اعلام شده.

همچنین در تحلیل این پیشنهاد در بخش دیگری از این بیانیه آمده است: «آزومی فلور از دسترس است که سفارش‌دهندگان فیلم‌نامه قبول کنند مهم‌ترین بخش پروسه نگارش فیلم‌نامه نوشتن «طرح» است. متأسفانه رسم جاری کشور ما گرفتن طرح بدون دستمزد و عقد قرارداد بعد از تصویب طرح است. این رفتار با نویسنده‌های حرفه‌ای دور از اصول حرفه‌ای است. تهیه‌کننده یا نویسنده را قبول دارد و به او سفارش می‌دهد یا طرح خودش را ارائه می‌کند و قرارداد نگارش می‌بندد.»